

FREMOVER MENER

APROPOS

Dag Lukkassen

Skriv hva du mener, fortrinnsvis under fullt navn, og send ditt innlegg til Apropos eller Ordet Fritt i Fremover. E-post: redaksjon@fremover.no Telefaks: 76 95 00 30 Post: Fremover, Ordet Fritt, Postboks 324, 8504 Narvik

Rent vann – en selvfølge!

BORTIMOT 2.000 innbyggere i Bjerkvik er fortvilt over dårlig vannkvalitet. Noen steder er vannet prisbelønt og upåklagelig godt, som i Narvik by, andre steder er kvaliteten varierende og spesielt dårlig under vårløsningen.

Bare for å ha sagt med én gang; rent vann er en selvfølge. Vi har natur til det, enhver innbyggere og bedrift betaler for det, og det er dårlig planlegging og i verste fall slendrian fra noen myndigheters side når vannet ikke er godt nok.

FREMOVERS omtale av vannproblemene i Bjerkvik gir dårlig smak i munnen. Mange beskriver vannet som illeluktende, og det smaker stygt. Når det i tillegg tydeligvis er «noe» i det, skjønner vi godt at folk reagerer og drar til Gratangen eller Narvik by for å hente eller kjøpe vann.

Forklaringen der som andre steder i disse tider, kan oppfattes som naturlig. Snøen smelter, og selv ikke ekstra klortilsetning forhindrer usmak og lukt.

MEN ENHVER kommune må klare bedre enn som så - ikke minst der det bor tusenvis av mennesker. Vi forutsetter at selskapet «Narvik VAR» og dets eier, Narvik kommune, umiddelbart vurderer hva som må til, og at de ikke bare viser til at prøver indikerer at vannet uansett er drikkende.

For det er ikke dette innbyggerne betaler for.

DET ER heller ikke denne type standard natur-skjønne Norge ønsker å stå for.

Mange synes å være i den villfarelse at Norge er så dyktig på dette området, at vi er blant verdens fremste. Faktum er at mange land og EU generelt ligger i forkant - og at vi for ofte slurver.

DET ER ÅTTE år siden EU vedtok et vanddirektiv, ifølge EU et av de viktigste miljødirektivene. Nå skal Norge, i samsvar med EØS-avtalen, innlemmes i direktivet, og Stortinget vil trolig i vår få seg forelagt et forslag om dette.

Da er det, enkelt sagt, EU som krever bedre vann i springen. I Norge.

NORGE MÅ begrense avrenning fra jordbruksarealer, bygge bedre kloakkrenseanlegg, rydde opp i forurensede havner ved elvemunninger og øke vannføringen i utbygde vassdrag.

Så langt har ikke Miljøverndepartementet anslått hva det vil koste, verken når det gjelder investeringer eller økt kontroll. Men vi må forutsette at staten selv betaler noe av regningen, i alle fall for økt kontroll av kvaliteten. I tillegg må kostnadene fordeles på dem som forurenser og derved må rydde opp, eksempelvis bøndene og industrien, og oss brukere.

MÅLET med vanddirektivet er at alt ferskvann innen utgangen av 2015 skal ha tilnærmet naturlig tilstand. Det høres jo fint og greit ut.

For oss brukere handler det om at det skal være godt og sunt - året rundt!

DET er en selvfølgelighet!

Mikael – HiNs reddende engel?

Det er nesten for godt til å være sant. Nå skjer det som vi har ventet på i alle år. Endelig får vi en rektor som har den legitimitet som skal til for å oppnå et godt tillitsforhold til den vitenskapelige staben ved Høgskolen i Narvik. Navnet er Mikael Jonsson.

Faglig anerkjent

Han har svært god ledelseserfaring. Blant annet har han over en lang periode vært prorektor på heltid ved Luleå Tekniske Universitet. Men i motsetning til mange andre ledere har han åpenbart ikke valgt en ledelseskariere i mangel på faglige fremgang.

Jonsson regnes nemlig som en meget høyt anerkjent professor med doktorgrad innenfor fagområdet Dataassistert Maskinkonstruksjon, og har dermed en faglig bakgrunn på nivå med det høyeste blant de ansatte han skal lede.

Dette gir han den tyngde som en rektor bør ha for å oppnå nødvendig respekt utad og internt i organisasjonen. Mine mange kolleger ved Luleå Tekniske Universitet har bare positive erfaringer med hans lederskap, og beskriver han som intelligent, målrettet og, - ikke minst, lyttende til professorer og andre med høy faglig kompetanse.

Ny kurs?

HiN har nå en unik mulighet til å bli faglig styrt med hovedfokus på kjernevirksomheten ved institusjonen – forskning og undervisning.

Om Jonsson tar med seg sin vellykkede lederstil til Narvik har jeg stor tro på at vi vil oppleve en fundamental kursendring i ledelsen av høgskolen. Pr. dags dato finnes det ingen på toppleder- og instituttledernivå med doktorgrad.

Det er derfor helt avgjørende at vår nye rektor, i kraft av sin faglige autoritet, i større grad tar over styringen av kjernevirksomheten i nært samarbeid med professorene og det øvrige fagpersonellet.

Dette gjelder ikke minst sivilingeniør- og dr. gradsutdanningen der fagpersonalet nesten utelukkende består av professorer og førsteamanuenser med doktorgrad.

I dag er dette personalet spredt på tre ulike institutter. Slik har det vært helt siden instituttmodellen ble innført i 2001, og det er gode grunner til å vurdere om ikke en annen organisasjonsstruktur vil være mer tjenelig med tanke på å utnytte de ressursene dette fagmiljøet besitter. Kanskje er tiden nå moden for å gjenforene dette fagmiljøet under en egen organisatorisk enhet, slik tilfellet var før instituttmodellen ble innført?

For å sikre at institusjonen fra nå av blir faglig styrt på beste måte, vil det dessuten være en stor fordel om en eventuell prorektorstilling blir bekledd av en person med minimum doktorgrad, allerhelst professorkompetanse, slik vi var vant med på 90-tallet.

Styrket sivilingeniør- og forskerutdanning

Sykepleierutdanningen ved

HiN har gjennom målrettet arbeid hatt god fremgang den siste tiden.

Jeg er sikker på at denne utviklingen vil fortsette. På samme måte må sivilingeniør- og forskerutdanningen styrkes - ikke svekkes, slik det kan synes som at man har lagt opp til de senere år.

«Det vil kreve betydelig satsing om Narvik skal gjøre seg fortjent til betegnelsen «Teknologibyen i Nord» også i framtiden»

Riktignok sliter vi med lave søkertall, som delvis skyldes høykonjunktur i arbeidsmarkedet og en for dårlig markedsføring av våre masterstudier. Men, med den bemanningen vi har i dag tror jeg det er urealistisk å forvente seg mer enn 60 uteksaminerte sivilingeniørstudenter i året (dvs. 10 pr. spesialisering), og samtidig kreve at den vitenskapelige staben skal være i stand til å drive en egen doktorgradsutdanning, forske og publisere høyverdige vitenskapelige artikler. Måltallet på 20 studenter pr. spesialisering på sivilingeniørutdanningen skriver seg fra tidlig på 90-tallet da man så for seg en langt større stab på sivilingeniørutdanningen.

Omfanget av hovedoppgaveveiledningen har dessuten økt de siste årene. Inntil man har fått opp en skikkelig bemanning bør måltallet reduseres. Man skal heller ikke glemme at ved de fleste utdanningsinstitusjoner rundt om i verden er det vesentlig færre studenter på det høyeste utdanningsnivået (master) enn nivået under (bachelor). Det finnes mange studier ved universiteter og høyskoler i Norge som har langt færre masterstudenter pr. ansatt enn sivilingeniørutdanningen i Narvik.

Rektorstriden var nødvendig

Når vi nå endelig har lyktes med å rekruttere en rektor til HiN av Mikael Jonssons kaliber, er det åpenbart at dette ikke ville ha skjedd uten at fagforeningene og undertegnede gikk ut i media for ca ett år siden og advarte mot ansettelse av en rektor uten nødvendig tillit i det vitenskapelige miljøet ved høgskolen.

Våre utspill ble av daværende ledelse sterkt kritisert både i dagspressen og TV. Men jeg er ikke et sekund i tvil om at vi for lengst ville hatt på plass en helt annen rektor hvis vi ikke hadde brakt denne striden i det offentlige lys.

Den blest saken fikk gjorde det teknologiske fagmiljøet i stand til å mobilisere, og i neste omgang få valgt inn 5 klarsynte styremedlemmer som var i stand til å få det sittende styret til å innse at det ville være feil å trumfe igjennom en rektoransettelse uten tillit i det teknologiske fagmiljøet. Det er disse fem vi i dag kan takke for at Mikael Jonsson er blitt rektor ved HiN.

Unik mulighet

HiN har sterke fagmiljøer, spe-

sielt innen teknologi og anvendt matematikk, som på flere felt befinner seg på internasjonalt toppnivå. Jeg tror at nøkkelen til suksess for HiN som institusjon allerede finnes i disse fagmiljøene, og jeg er overbevist om at vår nye rektor vil lytte og styre etter de råd som han får fra den vitenskapelige staben.

Takket være strategisk tenkning og målbevisst arbeid klarte man i sin tid å få etablert en vel fungerende ingeniør- og sivilingeniørutdanning ved HiN. I kjølvannet av dette ble det ansatt flere professorer og personer med doktorgrad, og dette representerte starten på forskerutdanningen. HiN befestet på denne måten sin stilling som «Nord-Norges Teknologiske Høgskole».

Parallelt med dette ble forskningsinstituttet Norut Teknolog (nå Norut Narvik) etablert og Narvik kunne med rette kalle seg «Teknologibyen i Nord». Dette fikk også stor betydning for næringsutviklingen i regionen. Det vil kreve betydelig satsing om Narvik skal gjøre seg fortjent til betegnelsen «Teknologibyen i Nord» også i framtiden.

Dagens situasjon er annerledes enn den var før. Det blir mer og mer et spørsmål om «vinn eller forsvinn».

Teknologimiljøet i Narvik er i dag lite synlig i offentlige utredninger, og andre byer er klare til å ta opp hansken, dersom Narvik ikke klarer å posisjonere seg.

«HiN bør derfor blant annet jobbe mot rett til egen dr. gradsutdanning innen området teknologi»

HiN bør derfor blant annet jobbe mot rett til egen dr. gradsutdanning innen området teknologi.

For å få dette til må sivilingeniørutdanningen og forskerutdanningen styrkes og tilføres midler slik at fagpersonellet får mer tid til å veilede sine stipendiater og publisere i prestisjetunge vitenskapelige tidsskrifter. Det er kun på denne måten vi kan gi høgskolen den vitenskapelige anerkjennelsen den trenger for å hevde seg i konkurransen med andre institusjoner.

Det faktum at Norut Narvik nesten har tredoblet omsetningen og antall ansatte under direktør Terje Norvågs ledelse viser at det er mulig for Narvik å styrke sin posisjon som «Teknologibyen i Nord».

Jeg tror Mikael Jonsson er den rette personen til å få til en lignende utvikling ved høgskolen, og jeg har en tung vitenskapelig stab med meg når jeg sier at vi gleder oss til å være med å dra lasset sammen med han.

Dag Lukkassen, professor ved Høgskolen i Narvik

«EU krever bedre vann i springen. I Norge»

FREMOVER – uavhengig dagsavis

Ansvarlig redaktør og adm. direktør: Roger Bergersen
Grunnlagt 27. mai 1903. Leses daglig av 29.000 personer.

PFU Fremover arbeider etter Vær Varsomplakattens regler for god pressetikke. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens

faglige utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk presseforbund.
Adresse: Prinsens gate 1, pb 48 Sentrum 0101 Oslo.
Tlf 22 41 56 80, faks 22 41 19 80.

Se Fremovers husspalte med e-postadresser og telefonnumre på annonsesidene.